

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH NA TERENIE GMINY KWILCZ

§1.

Postanowienia ogólne

1. W Świetlicach środowiskowych działających na terenie Gminy Kwilcz priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników jest kierowanie się dobrem i bezpieczeństwem wychowanków. Pracownik Świetlicy traktuje dziecko z należyтым szacunkiem oraz z uwzględnieniem jego potrzeb. Realizując zadania działa w ramach obowiązującego prawa, przestrzega przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, aby pracownik Świetlicy stosował wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
2. Standardy ochrony małoletnich - to procedura, która określa działania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne oraz zasady zapobiegania krzywdzenia dzieci, a w sytuacji gdy doszło do sytuacji krzywdzenia dziecka – zawiera zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową, fachową i efektywną pomoc dziecku.
3. Niniejsze Standardy ochrony małoletnich dostępne są w wersji papierowej we wszystkich działających Świetlicach na terenie Gminy Kwilcz, standardy zostały także zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Gminy Kwilcz w zakładce Dla mieszkańca/GKRPAPiN w Kwilczu/Świetlice środowiskowe <https://kwilcz.pl/gkrpapin-w-kwilczu.html>.
4. Procedura jest szeroko promowana wśród pracowników, rodziców i dzieci uczęszczających do Świetlicy poprzez prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych.

§2.

Objaśnienia terminów

1. **Pracownik Świetlicy** – każdy pracownik Świetlicy Środowiskowej zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, w tym stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub realizacji zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
2. **Dziecko/maloletni** – każda osoba poniżej 18. roku życia.
3. **Rodzic lub opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka lub inna osoba uprawniona do reprezentacji dziecka na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza) zgodnie z dobrem dziecka i interesem społecznym. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich ma prawo do reprezentacji dziecka. O istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zostają oni poinformowani o konieczności rozstrzygnięcia przez sąd opiekuńczy.
4. **Zgoda rodzica** – wyrażenie zgody przez co najmniej jednego z opiekunów.
5. **Osoba odpowiedzialna za realizację standardów w Świetlicach** – Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii.
6. **Zespół interwencyjny** - w skład Zespołu interwencyjnego wchodzi, w zależności od sytuacji: Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii, pracownik Świetlicy oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu.
7. **Dane osobowe dziecka** - to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
8. **Krzywdzenie małoletniego** – to popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym: pracownika Świetlicy, lub zaniedbanie dziecka przez jego opiekunów.
9. **Przemoc fizyczna** – to wszelkie celowe, intencjonalne działanie wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele, zadawanie bólu lub groźby uszkodzenia ciała np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
10. **Przemoc emocjonalna** – to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania takie jak: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku dziecka i jego możliwości, niszczenie rzeczy czy zwierząt które dla dziecka są ważne, brak poszanowania granic prywatności, upokarzanie,

ośmieszanie, wciąganie dziecka w konflikt między dorosłymi, manipulowanie, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości.

11. **Przemoc seksualna** – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Przemoc ta może być jednorazowa lub powtarzać się przez długi czas. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym np.: dotykanie dziecka, różne formy stosunku seksualnego oraz bez kontaktu fizycznego np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się lub zmuszanie do oglądania pornografii.
12. **Zaniedbanie** – to niezaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja, dbanie o higienę jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczanie miłości, troski, bliskości, czułości. To również brak zapewnienia dziecku schronienia, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego, niedostateczne zabezpieczenie dziecka przed zagrażającymi mu wydarzeniami.

§3.

Zasady rekrutacji w Świetlicach Środowiskowych działających na terenie Gminy Kwilcz

1. Wójt Gminy Kwilcz zatrudnia w Świetlicach Środowiskowych pracowników, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje, kompetencje, kierują się wartościami takimi jak ochrona praw dziecka, szacunek do ich godności, kierują się dobrem dziecka.
2. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek do dzieci osoby zatrudnianej Wójt Gminy Kwilcz może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia, przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub poprosić o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje mogłaby wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki.
3. Wójt Gminy Kwilcz przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze sprawców przestępstw seksualnych. Weryfikacji podlegają wszystkie zatrudnione osoby w oparciu o umowę o pracę/umowy zlecenia bez względu na ich zakres obowiązków, wolontariat, praktyka zawodowa, staż, oraz wszystkie osoby zatrudniane na innej podstawie lub angażowane jednorazowo, które mogą

zostać dopuszczone do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu, lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, a które niekoniecznie będą zatrudnieni jako pracownicy.

4. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze sprawców przestępstw seksualnych, Wójt Gminy Kwilcz potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) data urodzenia,
 - c) dane kontaktowe
5. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
6. Osoby, o których mowa w pkt.3 przedkładają Wójtowi Gminy Kwilcz informację z Krajowego Rejestru Karnego, w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 KK oraz w ustawie z 29.7.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
7. W przypadku, gdy kandydat/kandydatka nie mają możliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego Wójt Gminy Kwilcz uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych
8. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
9. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z Rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi bądź informacje z Rejestru karnego, jeśli prawo tego państwa nie przewiduje wydania informacji dla ww. celów.
10. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie - pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
11. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas

kandydat/kandydatka, zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

§4.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, wyznaczenia poszczególnych kroków postępowania

1. Pracownicy Świetlicy są to osoby kompetentne posiadające wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
2. Pracownik Świetlicy monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownik zgłasza daną sprawę do Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii i na tę okoliczność sporządza „Kartę zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego” (Karta zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego stanowi załącznik nr 1 do niniejszej procedury).
4. Po uzyskaniu informacji i zapoznaniu się z treścią Karty zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii niezwłocznie zawiadamia opiekunów dziecka, którego krzywdzenie przypuszcza i informuje ich o danym podejrzeniu. Z rozmowy z opiekunami zostaje sporządzona notatka służbowa. Opiekunowie są również informowani o kolejnych krokach jakie będą podejmowane w ramach zaistniałej sytuacji.
5. Wójt Gminy Kwilcz zawiadamia Zespół interwencyjny. W skład zespołu nie wchodzi pracownik wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia małoletniego. Zespół

interwencyjny opracowuje plan wsparcia małoletniego mający na celu udzielenie pomocy wychowankowi i objęcie go opieką.

6. Plan wsparcia małoletniego opracowywany jest w oparciu o notatkę zawierającą opis sytuacji szkolnej, rodzinnej oraz funkcjonowania w świetlicy na podstawie rozmów z dzieckiem oraz m.in.: z rodzicami, opiekunami, wychowawcą klasowym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, kuratorem czy pracownikiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, pracownikiem socjalnym itd.
7. Notatka z opisem sytuacji dziecka jak również plan wsparcia małoletniego sporządzana jest przez Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii zatwierdzony przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu oraz Wójta Gminy Kwilcz
8. Plan wsparcia dziecku powinien obejmować następujące zagadnienia:
 - a) opis jakie kroki podjęto w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, odizolowania dziecka od krzywdzącego, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji,
 - b) opis jaki rodzaj wsparcia został udzielony w ramach działań w Świetlicy (np. wsparcie psychologiczne, wdrożenie działań mających na celu przywrócenie równowagi emocjonalnej małoletniego, wzmocnienia poczucia własnej wartości, wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów krzywdzenia, złagodzenie stresu, leku, zapewnienie bezpieczeństwa np. socjalnego, psychicznego, prawnego).
 - c) opis jeżeli istnieje zasadna potrzeba gdzie dziecko zostało skierowane, do jakiego podmiotu w celu uzyskania wsparcia (np. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, psycholog szkolny).
9. Plan wsparcia małoletniego stanowi **załącznik nr 2** niniejszej procedury.
10. Informacje o krzywdzeniu małoletniego mogą pochodzić od bezpośrednich świadków przemocy, np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny, przypadkowego świadka przemocy.
11. W każdym przypadku informacje o przemocy wobec małoletniego wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełnią odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze.

Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez małoletniego, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji. Zobowiązany jest zareagowania na taki sygnał.

Fakt ujawnienia przemocy przez osoby inne niż małoletni nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika Świetlicy, wymaga zareagowania!

§5.

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika Świetlicy

1. W przypadku gdy pracownik Świetlicy dopuścił się krzywdzenia dziecka, należy zgłosić ten fakt do Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii i na tę okoliczność sporządzić notatkę służbową.
2. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii po wysłuchaniu pracownika (świadka zdarzenia) i zapoznaniu się z notatką służbową przeprowadza rozmowę z pracownikiem wobec którego zachodzi podejrzenie o krzywdzenie dziecka i informuje tego pracownika o zaistniałym podejrzeniu. Rozmowa z pracownikiem przeprowadzana jest w obecności świadka zdarzenia.
3. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza na podstawie rozmów opis zaistniałej sytuacji „*Kartę zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego*” (załącznik nr 1 do niniejszej procedury). Rozmowa z dzieckiem przeprowadzana jest także w obecności członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu.
4. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii informuje podejrzanego pracownika o konsekwencjach jego zachowania wynikających z Kodeksu Pracy.
5. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii zgłasza na Policję zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez pracownika wobec małoletniego dziecka.
6. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii zawiadamia o zaistniałej sytuacji opiekunów dziecka i na tę okoliczność sporządzona jest notatka służbowa.
7. Zespół interwencyjny na podstawie notatek służbowych i zgromadzonej dokumentacji opracowuje „Plan wsparcia małoletniego” (załącznik nr 2 niniejszej procedury).
8. Jeżeli istnieje uzasadniona potrzeba dziecko kierowane jest do specjalistycznej placówki w celu uzyskania jak najlepszego wsparcia.
9. Wszelka dokumentacja incydentów zgłoszonych lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu przechowywana jest przez osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń do czasu zakończenia sprawy, t.j. przez Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii. Dokumentacja ta jest chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

§6.

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka poza Świetlicą (osoby obce, środowisko rodzinne)

1. Pracownik Świetlicy podejrzewający krzywdzenie dziecka niezwłocznie informuje o swoich spostrzeżeniach Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii i sporządza notatkę służbową na tę okoliczność.
2. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii niezwłocznie zawiadamia osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie dziecka o zgłoszenie się na rozmowę i informuje ją o podejrzeniu. Rozmowa ta odbywa się w obecności Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii oraz członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu.
3. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w celu wyjaśnienia prawdziwości informacji, sporządza opis zaistniałej sytuacji na podstawie rozmów „Kartę zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego” (**załącznik nr 1** do niniejszej procedury). Rozmowa z dzieckiem przeprowadzana jest zawsze w obecności drugiej osoby - podobnie rozmowa ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka oraz podejrzanym o krzywdzenie. Ze wszystkich rozmów sporządzane są notatki służbowe.
4. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii zawiadamia zespół interwencyjny składający się z pracownika zatrudnionego w Świetlicy oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu. Zespół interwencyjny opracowuje plan wsparcia małoletniego mający na celu udzielenie pomocy wychowankowi i objęcie go opieką. Zadaniem zespołu jest wspólne badanie przypadku, określenie strategii postępowania, zespołowe podejmowanie decyzji oraz koordynacja działań poszczególnych instytucji i monitorowanie efektów.
5. Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii zawiadamia odpowiednie organy i instytucje odpowiednie do zaistniałego zdarzenia takie jak: Policja, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego, Prokuratura, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kurator itd.

6. Plan wsparcia małoletniego powinien zawierać wskazania jakie podjęto względem dziecka m.in.:
 - a) opis działań jakie Świetlica podejmuje w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecka, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (Policja, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego, Prokuratura, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kurator itd.)
 - b) opis jakiego rodzaju wsparcie Świetlica zaoferuje dziecku m.in. skierowanie do odpowiednich placówek specjalistycznych w celu uzyskania jak najlepszej pomocy dla dziecka.
7. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie dziecka, Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii zawiadamia o zgłoszeniu członków zespołu interwencyjnego. Podczas spotkania zespołu omawiany jest dany problem w obecności rodziców/opiekunów dziecka. Ze spotkania z rodzicami/opiekunami sporządzany jest protokół.
8. Rodzice/opiekunowie zostają poinformowani o obowiązku pracownika Świetlicy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji (Prokuratura, Policja lub Sąd Rodzinno-Opiekuńczy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej).
9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji do których zostało zgłoszone zawiadomienie.
10. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili rodzice/opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów dziecka na piśmie.
11. **Wszyscy pracownicy Świetlicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przyjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.**

§7.

Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko oraz dziecko – dziecko

Zasady bezpiecznych relacji personelu Świetlicy obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu świetlicy do stosowania Standardów jest Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii. Pracownicy zapoznają się z zasadami potwierdzając to złożeniem oświadczenia o zapoznaniu się i przestrzeganiu „**Procedury ochrony małoletnich**”.

Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z „Procedurą ochrony małoletnich” stanowi **załącznik nr 3** do niniejszej procedury.

I. Relacje personelu Świetlicy

1. Każdy pracownik Świetlicy jest zobowiązany do utrzymywania prawidłowych, profesjonalnych relacji z wychowankami placówki.
2. Każde zachowanie, reakcja pracownika Świetlicy, komunikat bądź działanie wobec dziecka zawsze muszą być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
3. Zachowanie pracownika Świetlicy powinno być przejrzyste, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji danego zachowania przez odbiorców.
4. Pracownikowi Świetlicy nie wolno w obecności uczestników niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
5. Pracownikowi Świetlicy nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
6. Pracownik Świetlicy nie może utrzymywać wizerunków uczniów w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun uczestnika nie wyraził na to zgody.
7. Pracownikowi Świetlicy zabrania się przyjmowania prezentów od uczestników oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami np. prezentów składkowych, kwiatów, czekoladek, itp.

II. Relacje dziecko-dziecko

1. Podstawową zasadą relacji między dziećmi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.

2. Standardem jest tworzenie atmosfery, która promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Dzieci angażowane są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje.

Kodeks dobrych zachowań

- Bądź dla każdego miły i koleżeński.
- Szanuj innych, niezależnie od tego, jak się różnicie.
- Nie obrażaj innych dzieci, nie śmiej się z nich.
- Nie bij innych, nie popychaj.
- Wypowiadaj się kulturalnie, nie używaj brzydkich słów, nie przeklinaj.
- Pamiętaj, że możesz nie uczestniczyć w zabawie, w której boisz się lub źle się czujesz.
- Pamiętaj, że inni mogą nie mieć ochoty na to, żeby ich dotykać czy przytulać – zawsze pytaj, czy możesz tak robić. Nie złość się, jeśli ktoś odmówi. Ty także masz prawo odmówić.
- Nie utrwalaj wizerunku innych dzieci poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić.
- Znajdź wśród rówieśników kolegę lub koleżankę. Troszczcie się o siebie.
- Mów głośno i odważnie, gdy ktoś robi coś, co jest dla Ciebie nieprzyjemne.
- Stań w obronie kogoś, komu dzieje się krzywda, o ile sam czujesz się bezpiecznie.
- Powiedz swojemu zaufanemu dorosłemu o tym, że komuś dzieje się krzywda.
- Gdy ktoś dorosły chce z Tobą rozmawiać, masz prawo poprosić, by był z Wami jeszcze inny dorosły lub żebyście rozmawiali w takim miejscu, w którym widzą Was inni.

§8.

Zasady prawidłowej komunikacji z dzieckiem

1. W komunikacji z dziećmi w Świetlicy pracownik zobowiązany jest do:
 - a) pamiętania, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice lub opiekunowie prawni, pracownik Świetlicy szanuje ich prawa i wspiera w procesie wychowania dziecka,
 - b) szanowania godności dziecka, akceptacji, uznania jego praw, rozwijania samodzielności myślenia i refleksyjności oraz pozwalania mu wyrazić swoje poglądy.
 - c) zachowania cierpliwości wobec dziecka,
 - d) indywidualnego podejścia do dziecka uwzględniając jego możliwości i potrzeby,
 - e) uważnego słuchania dziecka i udzielania mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji,
 - f) wychowywania dziecka w duchu odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji własnych wyborów, oraz w duchu współdziałania i współżycia w grupie, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa,
 - g) informowania dziecko o podejmowanych decyzjach jego dotyczących, biorąc pod uwagę oczekiwania dziecka,
 - h) uczenia zasad kultury osobistej oraz kształtowanie postaw prorodzinnych dziecka.
 - i) szanowania prawa dziecka do prywatności; jeżeli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to jak najszybciej jak to jest możliwe. Jeżeli pojawi się konieczność rozmowy z dzieckiem na osobności, pracownik Świetlicy zostawia uchylone drzwi do pomieszczenia i musi zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych, może również poprosić drugą osobę o obecność podczas rozmowy.
 - j) zapewniania dziecka, że jeżeli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może powiedzieć to wychowawcy, kierownikowi lub osobie koordynującej i może oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy ze strony pracownika Świetlicy.
 - k) bycia wyrozumiałym, życzliwym, serdecznym, empatycznym w stosunku do dziecka, a jednocześnie być stanowczym i konsekwentnym w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań,
 - l) stosowania obiektywizmu, sprawiedliwości, bezinteresowności i szacunku w traktowaniu dziecka bez względu na zaistniałe okoliczności,
 - m) pracownik zobowiązany jest do właściwej formy komunikacji z dziećmi i ich rodzicami czy opiekunami w godzinach pracy Świetlicy poprzez służbowy telefon.

2. Pracownikom zatrudnionym w Świetlicy Środowiskowej zabrania się:
- a) stosowania jakiegokolwiek przemocy wobec dziecka bicia, szturchania, szarpania, popychania oraz naruszania integralności dziecka w jakikolwiek inny sposób,
 - b) dotykania dziecka w sposób, który może być nieprzyzwoity lub niestosowny,
 - c) angażowanie się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne,
 - d) wyrażania krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka oraz jego zachowań,
 - e) rozmawiania z innymi osobami o dzieciach przy innych wychowankach,
 - f) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka oraz podnoszenia głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
 - g) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci: obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
 - h) zachowywania się w obecności dziecka w sposób niestosowny; obejmuje to: używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej lub wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
 - i) nawiązywania jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składania propozycji o nieodpowiednim charakterze: obejmuje to także: seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
 - j) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych: dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeżeli Pracownik Świetlicy nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgód rodziców/opiekunów oraz samych dzieci,
 - k) proponowania nieletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności nieletnich,
 - l) przyjmowania pieniędzy, prezentów od nieletnich, od rodziców/opiekunów dziecka,
 - m) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych,
 - n) podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdy wycieczki niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju,
 - o) zapraszania dziecka do swojego mieszkania,

- p) spotkania się z dziećmi poza godzinami pracy Świetlicy,
- q) kontaktów poprzez prywatne kanały komunikacyjne socjal media, inne komunikatory, profile na kontach społecznościowych, prywatne telefony, prywatne e-maile.

§9.

Kontakt fizyczny z dzieckiem

1. Każde przemocowe działanie wobec małoletnich jest niedozwolone. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczać uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.
2. Pracownik zobowiązany jest:
 - a) kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (m.in. na przytulenie) i zachowując przy tym świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie;
 - b) być zawsze przygotowany na wyjaśnienie swoich działań;
 - c) zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania: takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi; w takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wycuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

§10.

Ochrona wizerunku dziecka

1. Świetlica Środowiskowa uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia ochronę wizerunku dziecka w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.
2. Publikowanie fotografii z działalności świetlicy opiera się głównie na celebrowaniu sukcesów dzieci, jest to również forma dokumentowania działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo

dziecka. Po zapisaniu dziecka do Świetlicy rodzic określa czy wyraża zgodę na publikowanie wizerunku dziecka w Internecie. Bez pisemnej zgody rodzica pracownik Świetlicy nie może fotografować dziecka i publikować jego wizerunku.

3. Przy publikowaniu zdjęć pracownik obsługujący stronę internetową unika podpisywania zdjęć, nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeżeli konieczne jest podpisanie dziecka, używamy tylko imienia.
4. Przy publikacji zdjęć czy nagrań rezygnuje się z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku, dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i wszelkich innych powiązanych z wizerunkiem dziecka.
5. Podejmujemy działania zmniejszania ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystywania zdjęć/ nagrań dzieci poprzez przyjęcie następujących zasad:
 - a) wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciach czy nagraniu muszą być ubrane, a sytuacja w której zostało zrobione zdjęcie lub nagranie nie ośmiesza dziecka lub nie ukazuje go w negatywnym świetle,
 - b) w miarę możliwości wykonujemy zdjęcia grupowe, a nie pojedyncze,
 - c) rezygnujemy z publikacji zdjęć wychowanków już nie uczęszczających do placówki,
 - d) przed publikacją zdjęcia pracownik sprawdza ustawienia prywatności, aby upewnić się kto będzie miał dostęp do wizerunku dziecka.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/ opiekunów nie jest wymagana.
7. W sytuacji w których rodzice dziecka rejestrują wizerunek dziecka podczas uroczystości w Świetlicy do prywatnego użytku, pracownicy przed każdym takim wydarzeniem informuje rodziców i opiekunów o tym, że:
 - a) wykorzystywanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć, nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci przez rodziców lub opiekunów,
 - b) pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowania, nagrywania) na terenie Świetlicy bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka,
 - c) wszystkie osoby nie będące pracownikami Świetlicy, a utrwalające wizerunek dzieci na nośnikach, zobowiązane są do nie wykorzystywania ich do celów niezgodnych z prawem,
 - d) w Świetlicy prowadzone są zajęcia edukacyjne, informacyjne na temat wzbogacania dzieci o ich prawach i na temat zasad ochrony ich wizerunku.

§11.

Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami

1. W Świetlicy dostęp do Internetu mają pracownicy.
2. W Świetlicy dzieci nie mogą korzystać z Internetu na swoich telefonach komórkowych – jedynie za zgodą i pod nadzorem pracownika Świetlicy. Zasada ta została ustalona z rodzicami.
3. Pracownicy nadzorują treści jakie przeglądają dzieci i do czego wykorzystują czas spędzony na telefonie.
4. Wychowankowie stale są edukowani z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu.

§12.

Edukacja rodziców w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem

1. Wszyscy rodzice/opiekunowie zostają zapoznani z procedurą „*Standardy ochrony małoletnich*” potwierdzając to złożeniem podpisu.
2. Dokument „*Standardy Ochrony Małoletnich*” jest dokumentem Gminy Kwilcz ogólnodostępnym dla personelu, uczestników oraz ich rodziców/opiekunów.
5. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Urzędu Gminy Kwilcz w zakładce Dla mieszkańca/GKRPAPiN w Kwilczu/Świetlice środowiskowe <https://kwilcz.pl/gkrpapin-w-kwilczu.html>.
3. Pracownik Świetlicy środowiskowej daje rodzicowi/opiekunowi do podpisania listę, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawiają, pracownik świetlicy przekazuje je Pełnomocnikowi Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii.
4. Wychowawca na prowadzonych zajęciach ma obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczestnicy mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

§13.

Edukacja dzieci w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem

1. W Świelicy organizowane są zajęcia edukacyjne dla dzieci w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem w tym również w Internecie.
2. Wychowankowie edukowani są w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu oraz zagrożeń jakie mogą płynąć z cyberprzestrzeni.
3. Dzieci informowani są do kogo mogą zwrócić się o pomoc i o radę w przypadku krzywdzenia, wykorzystywania. Rozpowszechniana jest informacja o telefonach zaufania.

§14.

Monitoring stosowania polityki

1. „*Standardy ochrony małoletnich*” dotyczą wszystkich pracowników Świelicy.
2. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia standardów oraz za proponowanie zmian w procedurze jest Pełnomocnik Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii.
3. Pracownicy raz w roku wypełniają ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Ankieta monitorująca poziom realizacji standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem stanowi **załącznik nr 4** do niniejszej procedury.

§15.

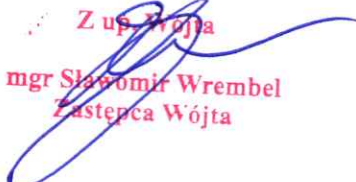
Przepisy końcowe

1. „*Standardy ochrony małoletnich*” wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Świelicy, rodziców/opiekunów oraz wychowanków Świelicy. **Dostępna jest wersja papierowa oraz wersja elektroniczna zamieszczona na stronie Internetowej.**

Załączniki:

1. Karta zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego stanowi **załącznik nr 1** do niniejszej procedury.
2. Plan wsparcia małoletniego stanowi **załącznik nr 2** niniejszej procedury.
3. Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z „Procedurą ochrony małoletnich” stanowi **załącznik nr 3** do niniejszej procedury.
4. Ankieta monitorująca poziom realizacji standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem stanowi **załącznik nr 4** do niniejszej procedury.

Z up. Wójta
mgr Sławomir Wrembel
Zastępca Wójta

Karta zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniemu

Imię i Nazwisko osoby zgłaszającej	
Data i miejsce zgłoszenia	
Imię i Nazwisko dziecka którego dotyczy zgłoszenie	
Opis zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego (m.in. charakterystyka doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia , rozwoju)	
Świadkowie zdarzenia	
Wskazanie osoby do której przekazano informacje	

.....
(podpis osoby zgłaszającej zdarzenie)

.....
(miejsowość i data)

.....

(podpis świadka zdarzenia)

(miejsowość i data)

Zapoznałem się z treścią „Karty zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego”:

.....

(data i podpis Pełnomocnika Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Przemocy i Narkomanii)

Załącznik nr 2

„Plan wsparcia małoletniego”
do Procedury „Standardy ochrony małoletnich”

Plan wsparcia małoletniego¹

Imię i nazwisko dziecka	
Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)	
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia	
Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia małoletniego	
Opis działań podjętych przez zespół interwencyjny (data i opis działania)	
Spotkanie z rodzicami/opiekunami wychowanka Świetlicy (data i opis spotkania)	
Formy i metody oraz okres wsparcia małoletniego w ramach działalności Świetlicy	
Dane dot. interwencji (nazwa organu do którego	

zgłoszono interwencję i data interwencji)	
Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu (informacja o wyniku zakończenia sprawy)	

¹Załącznikiem do planu wsparcia małoletniego jest: notatka służbowa opisująca sytuację dziecka oraz notatka służbowa z rozmowy z rodzicami oraz inne notatki służbowe czy dokumenty opracowane w związku z zaistniała sytuacja.

Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się
z Procedurą „Standardy ochrony małoletnich”

.....

(miejsowość, data)

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ Z PROCEDURĄ „STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNIICH W ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH NA TERENIE
GMINY KWILCZ”**

Ja, oświadczam, że zapoznałam/em się
ze „Standardami ochrony małoletnich w Świetlicach Środowiskowych na terenie Gminy Kwilcz”
wprowadzonych Zarządzeniem nr Wójta Gminy Kwilcz z dnia

.....

...

.....

(podpis pracownika)

Załącznik nr 4

Ankieta monitorująca poziom realizacji standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem do Procedury „Standardy ochrony małoletnich”

Ankieta monitorująca dla pracownika zatrudnionego w świetlicach środowiskowych na terenie Gminy Kwilcz wypełnia jeden raz w roku kalendarzowym

Lp.	Pytanie	Odpowiedź
1.	Czy zna Pani/Pan Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Świetlicy Środowiskowej?	
2	Czy potrafi Pani/Pan rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?	
3	Czy wie Pani/Pan jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	
4	Czy zdarzyło się Pani/Panu zaobserwować naruszenie zasad zawartych w „Standardach ochrony małoletnich” przez innego pracownika?	
5	Jeżeli odpowiedź na pytanie nr 4 brzmi TAK, proszę podać jakie zasady zostały naruszone?	
6	Jeżeli odpowiedź na pytanie nr 4 brzmi TAK, proszę podać jakie działania zostały podjęte przez Panią/Pana w tym zakresie?	

7	Jeżeli nie podjął Pani/Pan żadnego działania proszę wyjaśnić co było tego powodem?	
8	Czy uważa Pani/Pan, że treści zawarte w „Standardach ochrony małoletnich” są wystarczające?	
9	Czy ma Pani/Pan jakieś uwagi/ poprawki które warto zapisać w procedurze „Standardy Ochrony Małoletnich proszę podać jakie?	